Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

26. dubna 2017 *

„Nesplnění povinnosti státem — Životní prostředí — Směrnice 92/43/EHS — Článek 6 odst. 3 — Ochrana přírodních stanovišť — Výstavba uhelné elektrárny Moorburg (Německo) — Oblasti Natura 2000 na toku řeky Labe nad uhelnou elektrárnou — Posouzení vlivů plánu nebo projektu na chráněnou lokalitu“

Ve věci C-142/16,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU, podaná dne 9. března 2016,

Evropská komise, zastoupená C. Hermes a E. Manhaeve, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Spolkové republice Německo, zastoupené T. Henzem a J. Möllerem, jako zmocněnci, ve spolupráci s W. Ewerem, Rechtsanwalt,

žalované,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader (zpravodaj) a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: I. Illéssy, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. ledna 2017,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

1 Svou žalobou se Evropská komise domáhá toho, aby Soudní dvůr určil, že Spolková republika Německo tím, že při schvalování výstavby uhelné elektrárny v Moorburgu u Hamburku (Německo) neprovedla řádné a úplné posouzení vlivů, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. 1992, L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102, dále jen „směrnice o stanovištích“).

Právní rámec

2 První, čtvrtý a desátý bod odůvodnění směrnice o stanovištích zní následovně:

„vzhledem k tomu, že [zachování], ochrana a zlepšování kvality životního prostředí, včetně ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin je základním cílem v obecném zájmu [Unie], jak uvádí článek [191 SFEU];

[…]

vzhledem k tomu, že na evropském území členských států se stav přírodních stanovišť neustále zhoršuje a stále více druhů je ve volné přírodě vážně ohroženo; že ohrožená stanoviště a druhy představují část přírodního dědictví [Unie] a jejich ohrožení má často charakter překračující hranice státu, a je proto nezbytné přijmout opatření na jejich ochranu na úrovni [Unie];

[…]

vzhledem k tomu, že musí být přiměřeně hodnoceny veškeré plány a programy, které by mohly významně ovlivnit cíle ochrany v lokalitě, která již byla k ochraně navržena nebo bude navržena v budoucnosti.“

3 V článku 2 odst. 2 směrnice o stanovištích se stanoví:

„Cílem opatření přijímaných na základě této směrnice je zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Společenství.“

4 Článek 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích stanoví:

„3. Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.

4. Pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000. O přijatých kompenzačních opatřeních uvědomí Komisi.

Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a/nebo prioritní druhy, pak mohou být uplatněny pouze důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.“

5 Směrnice o stanovištích obsahuje šest příloh, včetně přílohy II, nadepsané „Druhy živočichů a rostlin v zájmu [Unie], jejichž ochrana vyžaduje vyznačení zvláštních území ochrany“.

Skutečnosti předcházející sporu a postup před zahájením soudního řízení

6 Uhelná elektrárna Moorburg se nachází v přístavu Hamburk na jižním břehu jižního řečiště Labe, které jakožto migrační cesta pro některé ryby, jmenovitě mihuli říční (*Lampetra fluviatilis*), mihuli mořskou (*Petromyzon marinus*) a lososa obecného (*Salmo salar*), uvedené v příloze II směrnice o stanovištích, plní důležitou funkci pro řadu oblastí Natura 2000, jež se nacházejí nad přehradou Geesthacht (Německo) a jejichž cíle ochrany v sobě zahrnují tyto druhy. Tyto oblasti se nacházejí ve spolkových zemích Dolní Sasko, Meklenbursko-Přední Pomořansko, Sasko-Anhaltsko, Braniborsko a Sasko ve vzdálenosti do 600 kilometrů (km) od této elektrárny. Na toku Labe je mezi elektrárnou Moorburg a oblastmi Natura 2000 umístěna přehrada Geesthacht.

7 Povolení pro výstavbu elektrárny Moorburg vydanému dne 30. září 2008 předcházelo posouzení vlivů na životní prostředí (dále jen „posouzení vlivů“) podle německých právních předpisů o vodách. V rámci tohoto posouzení byl učiněn závěr, že povolení je v souladu s cíli ochrany oblastí Natura 2000 vzhledem k závazku provozovatele instalovat asi 30 km od této elektrárny, na přehradě Geesthacht, druhý přechod pro ryby, jenž měl vyvážit ztráty jedinců během provozu chladicího mechanismu této elektrárny, který počítá s odběrem značného množství vody pro chlazení elektrárny Moorburg (dále jen „rybí přechod“). Navíc je v závěrech posouzení vlivů zmíněno monitorování v několika fázích, jehož cílem je ověřit účinnost tohoto opatření.

8 Po dvou stížnostech, jež se týkaly posouzení vlivů, zaslala Komise dne 27. ledna 2014 Spolkové republice Německo výzvu dopisem, ve které jí vytýká porušení čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích.

9 Komise dospěla k závěru, že v rámci posouzení vlivů se nedostatečně, ba dokonce nesprávně určily účinky elektrárny Moorburg na oblasti Natura 2000 nacházející se nad přehradou Geesthacht. Zaprvé Behörde Stadtentwicklung für Umwelt und der Freien und Hansestadt Hamburg (místní orgán pro městský rozvoj a životní prostředí Svobodného a hanzovního města Hamburku, Německo) nesprávně posoudil rybí přechod jako zmírňující opatření a zadruhé se v rámci posouzení vlivů nezohlednily kumulativní účinky s jinými relevantními projekty.

10 Spolková republika Německo v dopise ze dne 11. dubna 2014 popřela výtky formulované Komisí a tvrdila, že rybí přechod je třeba považovat za zmirňující opatření.

11 Dne 17. října 2014 zaslala Komise Spolkové republice Německo odůvodněné stanovisko, v němž trvala na svých výtkách, pokud jde o porušení čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích.

12 Spolková republika Německo v dopise ze dne 15. prosince 2014 potvrdila své předchozí stanovisko.

13 Vzhledem k tomu, že Komise měla za to, že Spolková republika Německo nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích, rozhodla se dne 9. března 2016 podat tuto žalobu.

K žalobě

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o stanovištích

Argumentace účastnic řízení

14 Svým prvním žalobním důvodem Komise Spolkové republice Německo vytýká, že při vydávání povolení ze dne 30. září 2008 porušila čl. 6 odst. 3 druhou větu směrnice o stanovištích. Provoz elektrárny Moorburg má podle jejího názoru negativní důsledky pro několik oblastí Natura 2000, jež se nacházejí nad přehradou Geesthacht. Přesněji řečeno, velké množství ryb uvedených v příloze II směrnice o stanovištích bylo usmrceno z důvodu odběru vody na chlazení na úrovni elektrárny Moorburg.

15 Komise především uvádí, že je irelevantní, že se elektrárna Moorburg nachází mimo oblasti Natura 2000, jež se samy nachází nad přehradou Geesthacht. Tento orgán tvrdí, že usmrcení ryb samo o sobě nepředstavuje porušení čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o stanovištích, avšak takové porušení lze konstatovat vzhledem k důsledkům takové ztráty pro populace ryb v oblastech Natura 2000, jež se nacházejí nad přehradou Geesthacht.

16 Komise zpochybňuje závěr, k němuž se došlo v rámci posouzení vlivů, který neuvádí, že by rybí přechod mohl zabránit negativním účinkům spojeným s provozem elektrárny Moorburg nebo je snížit, ale jen to, že by mohl přiměřeně kompenzovat tyto účinky tím, že umožní jiným rybím jedincům než těm usmrceným nebo zraněným překonat přehradu Geesthacht.

17 Kromě toho se Komise domnívá, že takové posouzení není v souladu s judikaturou Soudního dvora stanovenou rozsudkem ze dne 15. května 2014, Briels a další (C-521/12, EU:C:2014:330). I kdyby rybí přechod mohl vést k posílení populací druhů migrujících ryb, neumožnil by ušetřit populaci migrujících ryb ani tuto populaci ve stadiu rozmnožování.

18 Komise dodává, že povolení ze dne 30. září 2008 výslovně uznává, že účinky instalace druhého rybího přechodu u přehrady Geesthacht jsou nejisté.

19 Komise se konečně domnívá, že zjištění a znalecké posudky poskytnuté Spolkovou republikou Německo pro roky 2011 až 2014, jež se týkají předpokladů, ze kterých vycházelo posouzení vlivů, jsou irelevantní, neboť byly provedeny poté, co došlo k uvedenému posouzení a vydání povolení ze dne 30. září 2008. Spolková republika Německo navíc nepředložila důkaz o vývoji populací v příslušných oblastech Natura 2000, aby prokázala případnou účinnost rybího přechodu.

20 Spolková republika Německo popírá údajné porušení. Tvrdí, že neexistuje žádný významný vliv ve smyslu čl. 6 odst. 3 první věty směrnice o stanovištích. Od fáze analýzy vlivů v předběžném posouzení provedeném v rámci řízení, které vedlo k vydání povolení dne 30. září 2008, bylo konstatováno, že se očekává jen velmi malý počet zabitých jedinců.

21 Tento členský stát se domnívá, že smrt několika jedinců různých druhů ryb v důsledku odběru vody na chlazení elektrárny Moorburg nepřivodí zničení stanovišť oblastí Natura 2000, které se nacházejí ve vzdálenosti až několika set kilometrů od této elektrárny. Pro členské státy je podle jeho názoru prakticky nemožné určit na dálku všechny předvídatelné účinky některých opatření na oblasti Natura 2000.

22 Pokud jde o účinky rybího přechodu, má tento členský stát za to, že povolení ze dne 30. září 2008 spolehlivě zaručuje, že počet ryb uvedených v příloze II směrnice o stanovištích, které vystoupají proti proudu prostřednictvím rybího přechodu, je alespoň tak vysoký jako počet ryb, které jsou usmrceny na

úrovni elektrárny Moorburg v důsledku odběru vody na chlazení. Usmrcené ryby a ryby, které navíc vystoupají proti proudu, se neliší s ohledem na své biologické vlastnosti, takže se v oblastech Natura 2000 nacházejících se nad přehradou Geesthacht vyskytuje nezměněná populace.

23 Co se týče druhů ryb uvedených v příloze II směrnice o stanovištích, má tento členský stát za to, že se na tyto druhy článek 6 uvedené směrnice nevztahuje. V rámci ochrany stanovišť stanovené tímto článkem jsou rozhodující pouze cíle ochrany oblastí Natura 2000, tedy skutečnost, že se v ochranné oblasti nachází nezměněná struktura populace.

24 Spolková republika Německo tak tvrdí, že orgán, kterému byla podána žádost o povolení, vycházel z příkladů nejnepříznivějšího scénáře a mimo jiné podmínil uvedení nepřetržitého chlazení do provozu prokázáním účinného fungování rybího přechodu, což bylo prokázáno v letech 2011 až 2014. Znalecký posudek ze dne 15. ledna 2014 totiž prokazuje, že dochází k usmrcení pouze velmi malého počtu dotčených ryb, přičemž díky rybímu přechodu se jiným rybám daří vystoupat do chráněných lokalit.

25 Co se týče řízení rizik, Spolková republika Německo tvrdí, že povolení ze dne 30. září 2008 v sobě spojuje prognostické prvky s prvky preventivních pozorování tím, že zahrnuje i postupy umožňující omezit v budoucnu odběr vody na chlazení v rozsahu nezbytném pro ochranu dotyčných druhů.

26 Pokud jde o zjištění a znalecké posudky pro roky 2011 až 2014, Spolková republika Německo se domnívá, že by měly být zohledněny při posuzování této žaloby pro nesplnění povinnosti, neboť lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku uplynula dne 16. prosince 2014. Má za to, že tato zjištění jsou relevantní, neboť jejich provedení bylo nařízeno v okamžiku udělení povolení ze dne 30. září 2008, a jsou tedy nedílnou součástí posouzení vlivů.

27 Členský stát dále dodává, že uvedení nepřetržitého chlazení do provozu bylo podmíněno prokázáním účinnosti rybího přechodu. Tento důkaz byl poskytnut na základě zjištění učiněných v letech 2011 až 2014. Prognózy účinnosti zmírnění škod v důsledku rybího přechodu měly vycházet z modelu prognózy provedené ve dvou fázích, a to zaprvé z prognóz vyplývajících z plánování projektu a jeho konečného schválení a zadruhé ze zjištění poskytnutých na základě monitorování.

28 Spolková republika Německo konečně uvádí, že rybí přechod je sice v provozu od srpna 2010, ale s běžným odběrem vody se začalo až od úspěšného ukončení monitorování, tedy v měsíci březnu 2015.

Závěry Soudního dvora

29 Je třeba předeslat, že skutečnost, že projekt, jehož environmentální posouzení je zpochybňováno, se nenachází v příslušných oblastech Natura 2000, ale ve značné vzdálenosti od nich proti proudu řeky Labe, nevylučuje použitelnost požadavků ustanovení čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích. Jak totiž vyplývá ze znění tohoto ustanovení, mechanismu ochrany životního prostředí, který je v něm stanoven, se podřizuje „[j]akýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv“.

30 V projednávaném případě ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že chladicí mechanismus elektrárny Moorburg může mít významný vliv na druhy ryb uvedené v příloze II směrnice o stanovištích a chráněné v příslušných oblastech Natura 2000.

31 Z posouzení vlivů provedeného německými orgány totiž vyplývá, že smrt jedinců tří dotčených druhů ryb uvedených v příloze II směrnice o stanovištích, jež souvisí s odběrem vody na chlazení elektrárny Moorburg z jejich migračního toku, má vliv na rozmnožování těchto druhů v uvedených chráněných lokalitách. V tomto posouzení se zejména uvádí, že existuje zvýšené riziko pro velké migrující druhy, jako je mihule říční, mihule mořská a losos obecný.

32 S přihlédnutím k tomuto posouzení vlivů mohly německé orgány na základě čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o stanovištích schválit projekt výstavby elektrárny Moorburg „teprve poté, co se [ujistily], že [tento projekt] nebude mít nepříznivý účinek na celistvost [příslušných lokalit]“.

33 Jak totiž Soudní dvůr již rozhodl, příslušné vnitrostátní orgány schválí činnost podléhající posouzení pouze za podmínky, že se ujistily, že nebude mít škodlivý dopad na celistvost chráněné lokality. Tak je tomu tehdy, když z vědeckého hlediska nepřetrvává žádná důvodná pochybnost o tom, že takové dopady neexistují (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, bod 42 a citovaná judikatura).

34 Aby se německé orgány ujistily, že projekt výstavby elektrárny Moorburg nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušných oblastí Natura 2000, měly přihlédnout k ochranným opatřením začleněným do tohoto projektu výstavby. Právě v tomto ohledu je ustálenou judikaturou, že použití zásady obezřetnosti v rámci uplatňování čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích vyžaduje, aby příslušný vnitrostátní orgán přihlédl zejména k ochranným opatřením začleněným do uvedeného projektu, jejichž cílem je předcházet přímo způsobeným případným škodlivým účinkům nebo tyto účinky omezit, s cílem ujistit se, že daný projekt nebude mít nepříznivý účinek na celistvost chráněné lokality (rozsudky ze dne 15. května 2014, Briels a další, C-521/12, EU:C:2014:330, bod 28, jakož i ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, bod 54).

35 Je třeba poznamenat, že v projednávaném případě ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že kromě jiných opatření určených k zabránění negativním účinkům odběru vody, jako je instalace zařízení na odklon a navrácení ryb, jakož i snížení činnosti elektrárny Moorburg, pokud je obsah kyslíku pro ryby kritický, byl na přehradě Geesthacht umístěn rybí přechod.

36 Tento rybí přechod má umožnit posílení populací migrujících ryb tím, že těmto druhům dá možnost dosáhnout rychleji jejich rozmnožovacích oblastí na středním a horním toku Labe. Posílení populací má vyrovnávat ztráty v blízkosti elektrárny Moorburg, a z tohoto důvodu neměly být cíle ochrany oblastí Natura 2000 nacházejících se nad touto elektrárnou významně ovlivněny.

37 Avšak posouzení vlivů neobsahuje žádné definitivní závěry ohledně účinnosti rybího přechodu, ale pouze se v něm uvádí, že tato účinnost bude potvrzena až po několika letech monitorování.

38 V důsledku toho je zřejmé, že rybí přechod, i když měl snižovat významné účinky přímo způsobené oblastem Natura 2000 nacházejícím se nad elektrárnou Moorburg, nemohl v době vydání povolení společně s ostatními opatřeními uvedenými v bodě 35 tohoto rozsudku zaručit, že neexistuje žádná důvodná pochybnost o tom, že uvedená elektrárna nebude mít významný vliv na celistvost příslušné lokality ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích.

39 Tento závěr nemohou vyvrátit argumenty Spolkové republiky Německo týkající se řízení rizik a zjištění poskytnutých za roky 2011 až 2014.

40 V tomto ohledu je ustálenou judikaturou, že kritérium pro schválení stanovené ve druhé větě čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích zahrnuje zásadu obezřetnosti a umožňuje účinně předcházet nepříznivému účinku zamýšlených plánů nebo projektů na celistvost chráněných lokalit. Méně striktní kritérium pro schválení než kritérium uvedené v tomto ustanovení nemůže natolik účinně zajistit dosažení cíle ochrany lokalit, ke kterému směřuje zmíněné ustanovení (rozsudek ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, bod 53, jakož i citovaná judikatura).

41 Pokud jde o prognózy, ze kterých vycházelo posouzení vlivů, je třeba poznamenat, že zjištění poskytnutá za roky 2011 až 2014 Spolková republika Německo předložila až po vydání povolení ze dne 30. září 2008.

42 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z vědeckého hlediska nesmí přetrvávat žádná důvodná pochybnost o neexistenci škodlivých dopadů na celistvost příslušné lokality k datu přijetí rozhodnutí o schválení projektu (rozsudek ze dne 26. října 2006, Komise v. Portugalsko, C-239/04, EU:C:2006:665, bod 24 a citovaná judikatura).

43 Monitorování v několika fázích také nemůže stačit k zajištění splnění povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích.

44 Jak totiž Komise uvedla na jednání, aniž jí žalovaný členský stát v tomto ohledu odporoval, výsledky tohoto monitorování nemusí být relevantní v případě, že se měření provádí v době, kdy elektrárna Moorburg nepoužívá mechanismus nepřetržitého chlazení. Dále je jeho cílem pouze určení množství ryb, kterým se podaří překonat přehradu Geesthacht prostřednictvím rybího přechodu. Toto monitorování tedy nemůže zaručit, že rybí přechod zabrání nepříznivým účinkům na celistvost chráněných lokalit.

45 Z toho vyplývá, že Spolková republika Německo tím, že schválila projekt výstavby elektrárny Moorburg na Labi na základě posouzení vlivů, v jehož rámci byl učiněn závěr o neexistenci nepříznivých účinků na celistvost oblastí Natura 2000, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o stanovištích.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o stanovištích z důvodu neposouzení kumulativních účinků s jinými projekty

Argumentace účastnic řízení

46 Komise se domnívá, že k dalšímu porušení čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o stanovištích došlo tím, že město Hamburk udělilo povolení dne 30. září 2008, aniž se v rámci posouzení vlivů elektrárny Moorburg zohlednily případné kumulativní účinky spojené s existencí přečerpávací elektrárny Geesthacht a průtočné vodní elektrárny umístěné na přehradě Geesthacht, pro kterou byla rovněž podána žádost o povolení výstavby a provozu.

47 Stran přečerpávací elektrárny Geesthacht Komise uvádí, že tato elektrárna existuje od roku 1958 a že nemá zvláštní zařízení na ochranu rybích druhů. Spolková republika Německo předložila až v roce 2014 znalecký posudek za účelem prokázání, že tato přečerpávací elektrárna nepředstavuje nebezpečí pro dotčené druhy migrujících ryb.

48 Podle Komise je irelevantní, že přečerpávací elektrárna Geesthacht byla postavena před uplynutím lhůty pro provedení směrnice o stanovištích, neboť ustanovení čl. 6 odst. 3 této směrnice se neomezují na plány a projekty schválené nebo dokončené po uplynutí lhůty pro provedení uvedené směrnice.

49 Co se týče průtočné vodní elektrárny na přehradě Geesthacht, pro kterou byla žádost o povolení výstavby a provozu podána dne 22. května 2008, Komise má za to, že k této elektrárně se mělo v rámci posouzení kumulace účinků spolu s elektrárnou Moorburg rovněž přihlédnout. Komise se domnívá, že ačkoli byla tato žádost v roce 2010 vzata zpět, účinky průtočné vodní elektrárny na populace migrujících ryb byly předvídatelné již v době vydání povolení dne 30. září 2008.

50 Spolková republika Německo tvrdí, pokud jde nejprve o přečerpávací elektrárnu Geesthacht, že tuto elektrárnu nebylo nutné zohlednit v rámci posuzování vlivů, protože existovala již ke dni přijetí směrnice o stanovištích, přičemž cituje v tomto ohledu rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2016, Grüne Liga Sachsen a další (C-399/14, EU:C:2016:10, body 58 a 59).

51 Pokud jde dále o průtočnou vodní elektrárnu na přehradě Geesthacht, je tento členský stát toho názoru, že neměla být zohledněna jako „jiný projekt“, jelikož již od počátku nemohla být povolena.

52 V tomto ohledu Spolková republika Německo tvrdí, že takový projekt nemohl být schválen bez účasti společnosti Vattenfall Europe AG, nyní společnosti Vattenfall GmbH. Podle německého práva musí provozovatel budoucí průtočné vodní elektrárny nutně získat souhlas majitele dotyčných vod, v tomto případě německého spolkového státu.

53 Žádost o povolení výstavby průtočné vodní elektrárny přitom dne 22. května 2008 nepodala společnost Vattenfall Europe nebo jí oprávněná třetí osoba, ale společnost Wirtschaftsbetriebe Geesthacht GmbH, která na rozdíl od společnosti Vattenfall Europe nemá žádné užívací právo k pozemkům a stavbám na přehradě Geesthacht, jež jsou nezbytné pro výstavbu průtočné vodní elektrárny.

54 V dopise ze dne 26. května 2008 konstatoval orgán územního plánování oblasti Herzogtum Lauenburg (Německo), že vzhledem k nedostatku zájmu na vydání rozhodnutí ve věci samé, nezahájí žádné řízení za účelem schválení plánu, dokud společnost Vattenfall Europe nedá svůj souhlas k výstavbě průtočné vodní elektrárny. Dne 20. června 2008 uvedla společnost Vattenfall Europe, že nepřevede na žadatele žádné ze svých užívacích práv. Uvedený schvalovací orgán tedy již nikdy nezahájil řízení za účelem schválení této průtočné vodní elektrárny.

55 Spolková republika Německo dodává, že žádost o povolení výstavby a provozu podaná pro tuto elektrárnu byla v roce 2010 vzata zpět z toho důvodu, že daný schvalovací orgán chtěl předejít zamítavému rozhodnutí a přesvědčil žadatele, aby vzal žádost zpět sám.

Závěry Soudního dvora

56 Svým druhým žalobním důvodem, rozděleným do dvou částí, Komise německým orgánům vytýká, že neposoudily kumulativní účinky elektrárny Moorburg s účinky přečerpávací elektrárny Geesthacht a průtočné vodní elektrárny na přehradě Geesthacht s ohledem na problémy, jež mohou způsobit v chráněných lokalitách takovým druhům ryb, jako je mihule říční, mihule mořská a losos obecný.

57 Podle ustálené judikatury platí, že odpovídající posouzení důsledků plánu nebo projektu pro příslušnou lokalitu, jež má být provedeno na základě čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, implikuje, že musí být s přihlédnutím k nejlepším vědeckým poznatkům v dané oblasti identifikovány všechny stránky plánu nebo projektu, které mohou samostatně nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty ovlivnit cíle ochrany této lokality (rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Grüne Liga Sachsen a další, C-399/14, EU:C:2016:10, bod 49 a citovaná judikatura).

58 Co se týče první části druhého žalobního důvodu, jež se týká přečerpávací elektrárny Geesthacht, ze spisu, jímž disponuje Soudní dvůr, vyplývá, že se tato elektrárna nachází nad přehradou Geesthacht v její bezprostřední blízkosti od roku 1958.

59 Jak bylo uvedeno v bodě 42 tohoto rozsudku, v rámci posuzování kumulativních účinků vytvářených tímto projektem a jiným projektem, který může mít významný vliv na lokalitu, je nutné vzít v úvahu datum přijetí rozhodnutí o schválení projektu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. října 2006, Komise v. Portugalsko, C-239/04, EU:C:2006:665, bod 24 a citovaná judikatura).

60 Kromě toho je třeba poznamenat, že na rozdíl od věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Grüne Liga Sachsen a další (C-399/14, EU:C:2016:10), nejde v projednávané věci o následné posouzení vlivů přečerpávací elektrárny Geesthacht, která existuje od roku 1958, ale o její zohlednění v rámci posouzení vlivů jiného projektu, v tomto případě elektrárny Moorburg.

61 Článek 6 odst. 3 směrnice o stanovištích přitom po vnitrostátních orgánech vyžaduje, aby v rámci posouzení kumulativního účinku zohlednily všechny projekty, které společně s projektem, o jehož schválení se žádá, mohou mít významný vliv z hlediska cílů sledovaných touto směrnicí, i když předcházely datu provedení této směrnice.

62 Projekty, jež by mohly, stejně jako přečerpávací elektrárna Geesthacht, v kombinaci s projektem, jehož vlivy se posuzují, způsobit zhoršení nebo narušení, která by mohla mít vliv na migrující ryby nacházející se v řece, a tudíž zhoršení příslušné lokality z hlediska cílů sledovaných směrnicí o stanovištích, nelze totiž vyloučit z posouzení vlivů na základě čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích.

63 Z výše uvedeného vyplývá, že Spolková republika Německo tím, že řádně nevyhodnotila kumulativní účinky související s elektrárnou Moorburg a přečerpávací elektrárnou Geesthacht, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích.

64 Co se týče druhé části druhého žalobního důvodu, Komise Spolkové republice Německo vytýká, že v rámci posouzení kumulativních účinků dotčeného v této věci nezohlednila průtočnou vodní elektrárnu na přehradě Geesthacht z důvodu, že žádost o povolení výstavby a provozu této elektrárny byla z hlediska německého práva bez šance na úspěch. Užívací právo k vodám a pozemkům na úrovni dotčené přehrady bylo totiž podle německého práva nezbytnou podmínkou k tomu, aby projekt mohl být schválen.

65 V tomto ohledu ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že žádost o povolení výstavby průtočné vodní elektrárny na přehradě Geesthacht byla podána společností, jež neměla užívací právo k vodám této přehrady ani pozemkům a stavbám s ní souvisejícím.

66 Z tohoto spisu také vyplývá, že řízení za účelem schválení plánů podle právních předpisů o vodách nemohlo být zahájeno, dokud společnost Vattenfall Europe, jako držitelka užívacího práva k vodám a pozemkům na úrovni přehrady Geesthacht, a spolková správa vod a vodních cest nekonstatovaly, že tento projekt neporušuje ostatní práva. Společnost Vattenfall Europe přitom později uvedla, že souhlas potřebný k výstavbě průtočné vodní elektrárny nedá.

67 Za těchto okolností je třeba konstatovat, že neexistoval „jiný projekt“ ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, pokud jde o průtočnou vodní elektrárnu na úrovni přehrady Geesthacht. Je tedy třeba zamítnout druhou část druhého žalobního důvodu.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích z důvodu neposouzení jejích podmínek

Argumentace účastnic řízení

68 Komise je toho názoru, že město Hamburk, které neprávem vydalo povolení kvůli pochybením při posuzování vlivů, nedodrželo v rámci řízení o povolení ze dne 30. září 2008 požadavky čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích.

69 V tomto ohledu se domnívá, že město Hamburk mělo hledat alternativní řešení k nepřetržitému chlazení. Následná výstavba hybridní chladicí věže v elektrárně Moorburg by tak byla alternativním řešením k nepřetržitému chlazení a měla by menší negativní účinky na dotčené oblasti Natura 2000. Tuto výstavbu by bylo možné ekonomicky zvládnout, nebo ji zadat dotyčnému podniku již při udělování povolení.

70 Spolková republika Německo se domnívá, že není třeba zkoumat otázku, zda byly splněny podmínky pro schválení projektu stanovené v čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích, jelikož město Hamburk vycházelo ze zásady, že elektrárna Moorburg není zdrojem významného vlivu na celistvost oblastí Natura 2000 nacházejících se proti proudu řeky.

Závěry Soudního dvora

71 Článek 6 odst. 4 směrnice o stanovištích stanoví, že za předpokladu, že navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků podle odst. 3 věty první tohoto článku, musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu přesto uskutečněn a není k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000.

72 Vzhledem k tomu, že příslušný orgán dospěl k závěru o neexistenci vlivu na celistvost lokality ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, není třeba v projednávaném případě zkoumat třetí žalobní důvod žaloby pro nesplnění povinnosti podané Komisí, který vychází z porušení čl. 6 odst. 4 této směrnice.

73 Je tudíž třeba konstatovat, že Spolková republika Německo tím, že při schvalování výstavby elektrárny Moorburg neprovedla řádné a úplné posouzení vlivů, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích.

K nákladům řízení

74 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle první věty odst. 3 tohoto článku však může Soudní dvůr rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení, pokud měli účastníci řízení ve věci částečný úspěch i neúspěch. Vzhledem k tomu, že Komise a Spolková republika Německo byly ve sporu zčásti neúspěšné, je důvodné rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Spolková republika Německo tím, že při schvalování výstavby uhelné elektrárny Moorburg poblíž Hamburku (Německo) neprovedla řádné a úplné posouzení vlivů, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 3 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.**

2) **Ve zbývající části se žaloba zamítá.**

3) **Každá z účastnic řízení ponese vlastní náklady řízení.**

Podpisy.